

4 Möt Göran Sjöstedt –
förbundets nya ordförande

14 Punktskriften
firades i Sjundeå

17 Synrådgivarens råd:
Våga vara dig själv!

Synvinkel

1 • 2026 FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA SYNSKADADES ORGANISATIONSTIDNING

8

Samtal om telefonen

I DENNA TIDNING

1 • 2026

LEDARE

3 Det enda konstanta i livet är förändring

ARTIKLAR

4 ”Jag har aldrig velat ge upp”

8 Öppna dörren till omvärlden!

TEKNIKTIPSET

12 Skydda dig mot bluffmeddelanden!

ARTIKEL

14 Vår punktskrift – då, nu och framåt

OMTANKEN

17 Våga bli du med dig själv

ARTIKEL

18 ”Fyren är som ett andra hem”

PÅ TAPETEN

22 Kort om aktuella frågor

AKTUELLT

23 Ljudtextning för svenska nyheter
THL hörsammade FSS
Lina Simons är Årets Brailör 2025
FSS blir Synförbundet

AKTUELLT I DISTRIKTEN

27 Medlemsföreningarnas notiser

Synvinkel

Synvinkel är organisationstidningen för
Förbundet Finlands Svenska Synskadade.

Tidningen utkommer med 6 nummer
per år i svartskrift, punktskrift, som
taltidning, pdf och i rtf-format, se www.fss.fi. Kan också fås som e-postbilaga.
Årgång 115.

Utgivare: Förbundet Finlands Svenska
Synskadade rf, Parisgränden 2 A 1,
00560 Helsingfors. Tfn 09-696 2300.

Ansvarig redaktör: Christian Hellman
tfn 044-712 3017
e-post: christian.hellman@fss.fi

Layout: Christian Hellman
Tryck: Forsberg, Jakobstad
Papper: Obestruket Multioffset 120 g
Typsnitt: PT Sans 12,8 pkt

Prenumerationer och adressändringar:
FSS kansli
tfn 09-696 2300
e-post: kansliet@fss.fi

■ **På pärmen:** En äldre kvinna med kort, lockigt grått hår och mörkblå kavaj sitter vid ett bord. En ung, skäggig man klädd i grön tröja lutar sig framåt och visar kvinnan något på en mobiltelefon. De befinner sig i ett ljust rum med en grå soffa och röda kuddar i bakgrunden. Foto: Christian Hellman

Det enda konstanta i livet är förändring

Vi människor finner trygghet i rutiner – de ger oss ramar för vardagen och ett ankare att hålla fast vid. Samtidigt har världen och livet en tendens att tvinga oss att rubba våra rutiner, lära oss nya saker och hitta nya sätt att finna mening i tillvaron.

Vi människor är otroligt anpassningsbara – mer än vi ofta väljer att tro. Vi kan lära oss nya saker långt upp i åldrarna och mår dessutom bra av det. Vi kan öka vår muskelkraft och styrka, förbättra vår uthållighet, lära oss ett nytt språk och utveckla nya färdigheter livet ut. Detta är vetenskapliga fakta. Runt om i världen finns många exempel på individer som beslutat sig för att lära sig något nytt.

Harriette Thompson, före detta konsertpianist som uppträdde i Carnegie Hall, besegrade cancer och blev som mamma till fem barn – den äldsta kvinnan någonsin att springa både maraton och halvmaraton. Hon började träna löpning vid 76 års ålder.

Dagny Carlsson började lära sig att använda datorer när hon var 99 år och blev därefter en välkänd bloggare och influencer.

Inom vårt förbund ser vi liknande hisnande exempel varje dag. En synnedsättning kräver anpassning i alla livets dimensioner, från det att man vaknar tills man går och lägger sig. Det är en process man

inte valt frivilligt, men som när man väl gått igenom den även kan föra med sig positiva inslag.

Anpassning till en synnedsättning är en krävande, livslång process som fordrar stöd, utbildning, repetition av färdigheter och uppdatering i olika nyckelskeden i livet.

En lyckad anpassningsprocess är ovärderlig för individen, men också ett tecken på en lyckad insats från samhället och andra aktörer som stöder vårt arbete. I dagens värld finns inga ursäkter för att vi inte alla ska kunna leva våra liv till vår fulla potential och få det stöd vi behöver för att uppnå detta.

Genom pågående projekt, kartläggningar, samarbeten och informationsinsatser samlar och sprider vi kunskap om synnedsättningar, om konsekvenserna av dessa och om möjliga anpassningar. Vi lyfter att ansvaret inte ligger på individen, utan att samhället redan från början måste utformas tillgängligt – både fysiskt och digitalt. Hur stort ett hinder blir beror i hög grad på hur världen omkring oss är byggd.

För individen finns vi med i varje steg. Du kan läsa mera om det här i kolumnartikeln ”Våga bli du med dig själv” som skrivits av en av våra synrådgivare. Både Harriette och Dagny tog hjälp av andra när de valde att lära sig nytt – det är klokt att ta stöd av andra.

Johanna Meriläinen
rehabiliteringschef

”Jag har aldrig velat ge upp”

Vem är mannen som leder FSS under de kommande åren? **Göran Sjöstedt** valdes till ny ordförande i november och tillträdde vid årsskiftet. Synvinkel har träffat honom för att få höra hans tankar kring förbundet, framtiden och frågor som ligger honom nära hjärtat.

TEXT: CHRISTIAN HELLMAN

FSS nya ordförande heter Göran Sjöstedt. Han är 56 år gammal och bor i Ekenäs tillsammans med sin fru och två katter. Göran berättar öppet att han har Marfans syndrom. Det är en ärftlig bindvävsjukdom som påverkar både hjärtat och synen. Han har genomgått flera stora operationer och är just nu sjukskriven.

Göran har en lång erfarenhet av föreningsarbete. Bland annat har han lett medlemsföreningen Svenska synskadade i Västnyland i över ett årtionde och fortsätter tills vidare på ordförandeposten. Dessförinnan jobbade han länge som huvudförtroendeman inom fackförbundet JHL. Han har varit medlem i FSS i mer än femton år.

Beslut i sista stund

Göran Sjöstedt valdes till ordförande för förbundets styrelse vid höstmötet i Tammerfors i november 2025. Han efterträder **Gunilla Löfman**, som lett förbundet de senaste åtta åren.

Göran berättar att han inte hade några planer på att bli ordförande, utan hade tänkt sig att han kunde bli en vanlig styrelsemedlem. När han sedan fick frågan om han ville ställa upp som kandidat till ordfö-

randeposten, så tog han saken på största allvar.

– Jag funderade länge på saken, för mitt liv är lite upp och ner just nu. Först på fredagen innan höstmötet bestämde jag mig slutligen för att ställa upp. När jag kom till mötesplatsen, visade det sig att jag var den enda kandidaten, vilket överraskade mig lite.

När Göran får frågan vad som fick honom att tacka ja, ger hans svar en liten inblick i hur han tänker.

– Jag har aldrig velat ge upp. Jag vill lära mig nya saker och ta emot nya utmaningar. Det har jag fått lära mig genom åren med min synskada och de andra hälsoproblemen. Skulle jag ha gett upp då för länge sedan så hade jag säkert slutat jobba redan som trettioåring.

Innan han bestämde sig rådgästade han också sin företrädare Gunilla Löfman.

– Gunilla var av den åsikten att jag klarar det. Det här var viktigt för mig – när jag tar mig an en uppgift så vill jag kunna sköta den ordentligt.

Lugn, strikt och rättvis

Som ordförande möter man många människor, och personkemin spelar

”Jag försöker hålla mig till saken utan att bredda för mycket.”

en viktig roll. Göran beskriver sig själv som en ganska lugn person som inte pratar i onödan.

– Jag försöker hålla mig till saken utan att bredda för mycket. På sätt och vis är jag ganska strikt, kanske lite gammalmodig ibland. Framför allt försöker jag vara rättvis – det är mycket viktigt för mig i allt jag håller på med.

Han konstaterar att bakgrunden inom fackförbundsverksamheten har format hur han arbetar.

– Jag har förmedlat mellan arbetsgivare och arbetstagare i alla möjliga frågor – från varningar till löneförhandlingar. Den erfarenheten tror jag att jag kommer att ha nytta av även i den här rollen.

Förbundet och samhället

När vi börjar tala om FSS, säger Göran genast att han ser förbundet som en viktig sammanhållande kraft för den finlandssvenska gruppen. Han lyfter särskilt fram medlemsföreningarna som förbundets stöttepelare.

– Våra föreningar är viktiga på gräsrotsnivån. De håller våra medlemmar aktiva. Men det är hårda tider politiskt sett, och man försöker skära ned på allt tänkbart. Då är samhörigheten det viktiga – att vi stöttar varandra och motverkar försämringar som drabbar våra medlemmar. Många är sjukpensionärer med låga inkomster och drabbas hårt när man tar bort förmånerna de haft. Mister man färdtjänsten, till exempel, så kommer man inte

längre ut bland andra, och då blir det mycket svårt att vara med i samhället.

Synlighet och förnyelse

Under höstmötet beslutade förbundet att byta namn till Synförbundet. Göran ser förnyelsen som betydelsefull.

– Jag tror att det här kortare namnet är viktigt, för det ger oss bättre synlighet. När du söker på Google kommer Synförbundet bättre fram. Så tror jag i alla fall, och vi får hoppas att det också blir så. Det är en viktig modernisering för att förbundet ska leva vidare och utvecklas.

Han ställer sig också positiv till reformen att bredda medlemskriterierna så att även personer med lindrigare synnedättning kan bli ordinarie medlemmar.

– Jag vet att några har motsatt sig att vi tar in personer med under femtio procents synnedättning till ordinarie medlemmar, men vi är ett så litet förbund att vi behöver bredda lite på våra vingar. Men man får inte öppna dörrarna för mycket heller – kriterier behövs fortfarande.

Framåtblickar

Vid tidpunkten för intervjun är det bara några dagar kvar till nyår, vilket också markerar början på Görans mandatperiod. Det är dags att vända blicken mot framtiden och höra hur vår nya ordförande planerar att inleda sitt pass vid rodret.

– Jag behöver lite tid för att

komma in i det här och lära mig. Först kommer vi att hålla ett konstituerande möte med styrelsen och bekanta oss med förbundets egendom. Vi ska gå igenom hur man styr ekonomin och sedan jobbar vi vidare från det. Det är inte bara jag som är ny i styrelsen, utan det är två andra medlemmar också. Vi har alla mycket att lära oss.

Förbundet fyller 80 år i år. Det lockar till att tänka på utvecklingen av verksamheten även på lite längre sikt. Göran har redan en bild av hur han önskar att förbundet ser ut om fem år.

– Ökat medlemsantal och mer synlighet utåt. Att vi klarar utvecklingen när samhället utvecklas. Vi borde bli starkare i sociala medier för den yngre generationen, men den äldre generationen vill fortfarande ha information på det gamla, hederliga viset. Ute i samhället borde man veta att vi finns till, att vi är finlandssvenskar och att vi också jobbar för de synsvaga.

Delta i gemenskapen

Till slut vill Göran framföra en enkel hälsning till alla medlemmar.

– Delta aktivt i föreningsverksamheten. Du kommer ut, får någon att prata med och kan utbyta erfarenheter om synsvårigheter. Vi försöker vara en gemenskap och alla våra medlemsföreningar anordnar sociala tillställningar. Det är viktigt att så många som möjligt deltar, för det måste finnas människor på plats för att en gemenskap ska kunna uppstå.

Foto: iStockphoto.com/primipil

Min unika syn

Har du en hjärnrelaterad synnedsättning eller en sällsynt ögon diagnos? Då är den här kursen för dig. Vi erbjuder expertföreläsningar för båda målgrupperna, en mötesplats och möjlighet att träffa andra i liknande situationer. Du får även möjlighet till it-information, fysisk aktivitet och avslappnande fritidsprogram.

Kursen är avgiftsfri gällande resor till och från kursplatsen, allt program, samt mat och del i dubbelrum. Ledarhund eller hälsoskäl berättigar till enkelrum. Om enkelrum önskas av andra orsaker betalar kursdeltagaren enkelrumstillägg.

Välkomna med!

Tidpunkt: 15–16 april

Plats: Hotell Haaga, Helsingfors

Frågor och anmälningar:

Ann-Catrin Tylli

tfn 040-511 3345 eller ann-catrin.tylli@fss.fi

Malena Stenkull

tfn 050-561 2950 eller malena.stenkull@fss.fi

Anmäl dig till kursen före 16.3 2026

Foto: Henrika Mercadante

Öppna dörren till omvärlden!

Många äldre personer med synnedsättning använder inte smarttelefoner, trots att de kunde ha stor nytta av dem. Andra kan redan mycket, men vill lära sig mera. Att delta i FSS kurser är ett utmärkt sätt att komma igång.

TEXT: CHRISTIAN HELLMAN

Det är lätt att tänka på smarttelefonen som en trendig apparat för de unga. Men för personer med synnedsättning kan smarttelefonen vara mycket mer än så, för den är som en verktygslåda som samlar skärmläsare, förstoring, textavläsning, navigation och kommunikation i ett och samma behändiga paket. Förr behövde man kanske flera olika hjälpmedel för att klara vardagen. Nu kan mycket av detta rymmas i fickan.

Broar och klyftor

En internationell studie visar att hela 77 procent av äldre personer med synnedsättning upplever att digital teknik för dem närmare familjen. Appar som WhatsApp gör det enkelt att skicka meddelanden och bilder till barn och barnbarn, och röstassistenter kan läsa upp nyheter och böcker. Telefonen är inte bara ett praktiskt verktyg – den är också en bro till social delaktighet.

Trots alla möjligheterna finns det tydliga klyftor mellan olika grupper av användare. Forskning visar att användningen av smarttelefoner bland personer med synnedsättning faller dramatiskt efter 65 års ålder – från nästan 80 procent till omkring en fjärdedel. Samtidigt blir samhället allt mer digitalt. Till exempel kommer myndighetspost i Finland huvudsakligen att skickas elektroniskt från och med 2026.

Att kunna använda smarttelefoner handlar inte längre enbart om bekvämlighet, utan börjar vara en ren nödvändighet. Man är allt mer beroende av smarttelefonen för att kunna sköta sina bankärenden, ta del av myndighetsbeslut och hålla kontakten med hälsovården. För många äldre med synnedsättning känns steget stort. Det gör inte situationen bättre att pekskrmar saknar den taktila återkopplingen många är vana vid, eller att de många menyerna kan kännas överväldigande. De flesta hinder går ändå att övervinna om man tar tag i saken och kontaktar någon som kan erbjuda rätt typ av stöd och träning.

Kurser för alla

Det smidigaste sättet att lära sig använda de mer avancerade funktionerna i sin smarttelefon är att leta reda på en sakkunnig som kan hjälpa en med just den egna telefonen. Det är här FSS kommer in i bilden. Förbundet ordnar regelbundet it-kurser där deltagare med synnedsättning får praktisk hjälp att anpassa sina telefoner efter de egna behoven. **Andreas Höglund** jobbar som it-ansvarig på FSS och drar regelbundet telefonkurser för medlemmarna.

– Många vill veta om telefonens inbyggda hjälpmedel kan vara till hjälp i vardagen. Det handlar om allt från förstoring till röststyrning. I våra kurser fokuserar vi mycket på baskunskaper man behöver för att kunna använda de här inbyggda hjälpmedlen, berättar Andreas.

Kurserna riktar sig både till nybörjare som aldrig hållit i en smarttelefon och till dem som redan behärskar grunderna men vill lära sig mer. En vanlig aha-upplevelse bland deltagarna är att telefonernas inbyggda röstassistenter kan föra in händelser i kalendern eller skicka meddelanden. Det är rätt enkla funktioner som ändå kan underlätta vardagen i betydande grad.

”Man är aldrig fullärd”

Eija-Liisa Paanamäki från Helsingfors är 85 år och deltog nyligen i FSS telefonkurs på Synvillan. Hon har använt iPhone i ungefär tio år och tycker att telefonen blivit oombärlig i vardagen. Hon bär den med sig överallt.

– Den är mycket viktig för mig. Jag får meddelanden och telefonsamtal, och på morgonen börjar jag alltid med att titta på vädret. Jag brukar också spela spel på min telefon, och så tycker jag mycket om att ta foton och skicka bilder till mina vänner med WhatsApp, berättar hon.

Trots att Eija-Liisa redan behärskar grunderna ville hon delta i kursen för att lära sig mer om röstassistenten Siri och om hur man beställer talböcker.

– Man är aldrig fullärd. Jag är själv mycket nyfiken på allt nytt man ännu kan lära sig i den här åldern, säger hon.

Eija-Liisas väg till FSS verksamhet började för några år sedan när en synrådgivare från FSS tog kontakt med henne. Hon berättar att hon var aningen skeptisk i början, men att hon nuförtiden deltar entusiastiskt i allt från punktskriftskurser till telefonkurser. Hennes råd till dem som tvekar att komma med är entydigt: Börja i tid och våga vara nyfiken! Som ett levande bevis på att det aldrig är för sent att börja lyfter hon fram en 96-årig medlem hon träffat på en punktskriftskurs.

– Man ska alltid titta på de här människorna som bara klarar sig. Det är helt otroligt när man tänker på saken, konstaterar hon.

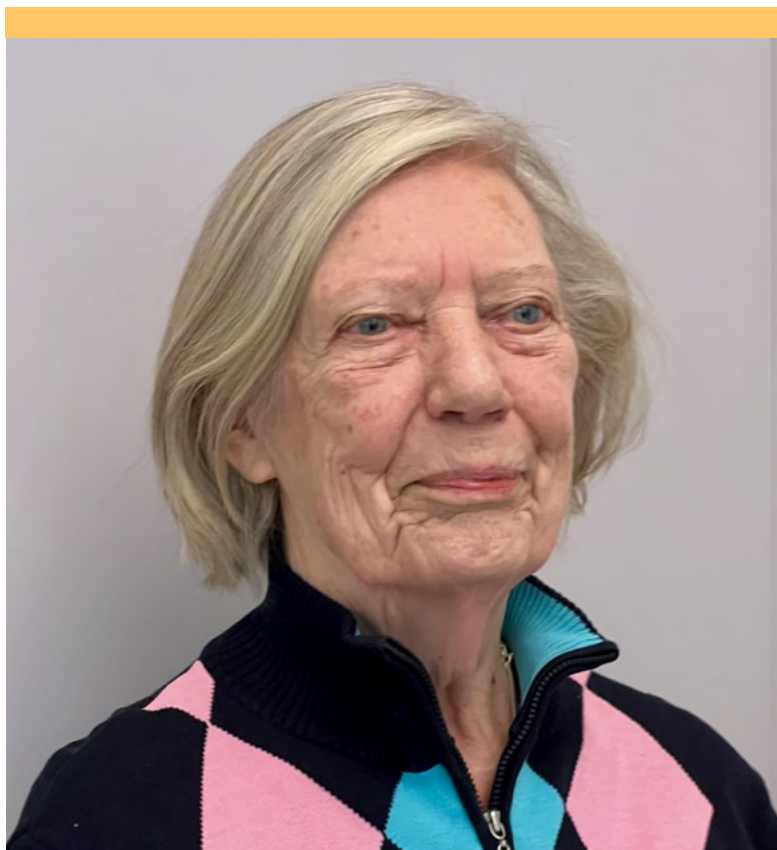
Knappar ger trygghet

Om smarttelefonernas pekskärmar känns besvärliga så kan man istället välja en specialanpassad telefonmodell. BlindShell är ett populärt märke i den här kategorin. Istället för pekskärm har de här telefonerna en fysisk knappsats och fullständigt röststöd. Jämfört med smarttelefoner som iPhone och Android är egenskaperna inte lika avancerade, men å andra sidan är inlärningströskeln betydligt lägre.

Christina "Kickan" Sandström, snart 70, har valt just den vägen. Hon har BlindShells senaste modell som passar henne bättre än smarttelefonerna.

– Jag tycker inte om pekskärmar. Jag knäpper hellre på riktiga knappar. Om man skakar lite på händerna måste man ofta börja om från början med smarttelefoner, förklarar hon.

FSS ordnar kurser för båda telefon typerna. Andreas Höglund berättar att de som väljer BlindShell ofta

■ **Stöd hemma.** Eija-Liisas man, åtta barn och sex barnbarn hjälper henne med smarttelefonen om det skulle behövas. Foto: Christian Hellman

■ **Var dag.** Kickan använder sin Blindshell-telefon varje dag till att ringa, skicka sms och lyssna på radio samt YouTube. Foto: Christian Hellman

”Ett problem med smarttelefonen är att den kan göra så mycket.”

har haft en liknande telefon tidigare och känner sig trygga med den.

– Det är ett stort steg att lära sig alla svepningar och gester på en smarttelefon. BlindShell är en pratande knapptelefon, och för många är just knapparna den stora fördelen, förklarar han.

Även knapptelefonerna kan användas till mycket mera än att bara ringa samtal. Med sin BlindShell kan Kickan också skicka meddelanden och lyssna på radio och YouTube. Telefonkursen lockade henne eftersom hon vill lära sig använda WhatsApp – en app som blivit populär för att koordinera allt från gymnastikgrupper till andra hobbyer. Liksom Eija-Liisa betonar hon hur viktigt det är att inte ge upp.

– Om det känns svårt och man är på väg att kasta telefonen i väggen ska man ringa till någon som kan hjälpa. Ring till FSS eller till din lokala förening. De här telefonerna är dyra, så försök åtminstone ett samtal till, uppmanar hon.

Aldrig för sent

Det är aldrig för sent att lära sig. Andreas Höglund möter ofta personer som känner sig överväldigade av alla egenskaper smarttelefonerna erbjuder.

– Ett problem med smarttelefonen är att den kan göra så mycket. Man vet inte alltid var man ska börja, speciellt om man har sett sina anhöriga använda smarttelefoner fulla av appar man inte alls känner till, säger han.

Enligt Andreas är lösningen ändå rätt så enkel: man behöver inte använda alla egenskaper.

– Det fina är att man kan ta bort precis alla appar och bara använda telefonen för att ringa. Sedan när man blivit mer van vid att använda telefonen, kan man lägga in sådana appar som man själv verkligen behöver och vill lära sig att använda, förklarar Andreas.

Vill du veta mer om FSS kursverksamhet eller behöver du hjälp med att anpassa din telefon? Kontakta it-ansvarige Andreas Höglund på numret 050-462 6283, eller skicka e-post till andreas.hoglund@synforbundet.fi.

Källor

- Martiniello m.fl. (2022), Assistive Technology: Smartphoneanvändning bland personer med synnedsättning efter ålder
- Synskadades Riksförbund (2022), Novus-undersökning: Internetanvändning bland äldre med synnedsättning i Norden
- ACCESS Study (2024), The Gerontologist: Digital tekniks betydelse för social delaktighet
- Suomi.fi/DVV: Information om digital myndighetspost från 2026
- BlindShell-användardata och recensioner från hjälpmedelsleverantörer

Skydda dig mot bluffmeddelanden!

Andreas Höglund
it-ansvarig

Välkommen till Tekniktipset! Här delar jag tips om teknik och it med målet att göra din vardag lättare och tryggare. Först ut är ett mycket viktigt ämne: hur du känner igen och skyddar dig mot falska meddelanden från bedragare.

Bluffmeddelanden har blivit allt vanligare. De kan dyka upp som textmeddelanden i din telefon eller som e-postmeddelanden i din dator.

Ett bluffmeddelande ser ofta äkta ut – som om det skickats från banken, posten eller en bekant – men i själva verket är det ett fräckt försök att lura dig på pengar eller information.

Hur övertygande ett bluffmeddelande än verkar, så innehåller det ledtrådar som kan hjälpa dig att avslöja bluffen – bara du vet var du ska leta.

Så känner du igen bluffmeddelanden

En bedragare vill alltid stressa dig! När man blir stressad vill man snabbt skydda sina tillgångar, och då missar man lätt de små detaljerna som kunde avslöja att det är en bluff. Därför skickar bluffmakarna ofta meddelanden som låter brådskande, såsom "Betala genast!" eller "Ditt konto spärras!".

Språket i meddelandet är en

viktig ledtråd. Felstavningar och konstiga formuleringar är vanliga varningstecken på att det rör sig om en bluff.

Granska adressen noga

Ett knep som bedragare ofta använder är att skicka falska webblänkar som ser förbluffande äkta ut. Här är ett exempel: `posti.fi` är postens riktiga webbadress. Om en bedragare byter ut bokstaven "i" i ordet `posti` mot ett litet "l", är skillnaden till den äkta adressen så liten att man lätt missar den – i synnerhet om man känner sig stressad.

E-postmeddelanden är många bluffmakares favoritredskap. Kontrollera därför alltid att avsändarens adress verkligen stämmer! Den sista delen i adressen – den så kallade domänen – kan avslöja om man fått ett bluffmeddelande. Om man endast kontrollerar den första delen av adressen, kan ett e-postmeddelande från `andreas.synforbundet@yahoo.com` verka äkta. Men om man läser vidare så märker man fort att det är något lurigt med slutändan. Här är min korrekta e-postadress, för säkerhets skull: `andreas.hoglund@synforbundet.fi`

Gör så här

Klicka aldrig på obekanta länkar direkt. Stanna upp och tänk efter. Ta

det säkra före det osäkra. Lita inte på meddelanden med dåligt språk. Kontrollera att avsändaradresser och länkar är äkta. Ge aldrig ut koder, lösenord eller bankuppgifter via sms eller e-post – riktiga banker och myndigheter begär nämligen aldrig sådan information i meddelanden.

Om du får ett meddelande där någon frågar efter dina bankuppgifter, ska du genast avsluta konversationen och ringa banken på det officiella telefonnumret som du själv slår. Radera sedan det misstänkta meddelandet så att du inte senare trycker på det av misstag.

Kom ihåg: Om du känner dig osäker på något så kan du alltid begära hjälp – det är aldrig så bråttom att du inte hinner prata med en bekant eller anhörig först. Det finns ofta också lokalt it-stöd att tillgå på bibliotek och pensionärsföreningar.

Tryggt trots allt

Om du är uppmärksam och följer de här enkla tipsen så är risken att du råkar ut för bedrägeri mycket liten. Låt inte en rädsla för att bli lurad hindra dig från att dra nytta av alla de fina hjälpmedel och praktiska tjänster som den moderna tekniken har att erbjuda. Rätt använd är tekniken trygg!

Distanskurs i punktskrift

Lär dig punktskrift! Kom med på vår spännande distanskurs för seende!

Har du kontakt med punktskrift eller är du bara nyfiken? Nu har du chansen att lära dig punktskrift på ett enkelt och roligt sätt!

Tidtabell

Distanskursen hålls via Google Meet

10 mars kl. 17-18

17 mars kl. 17-19

7 april kl. 17-19

Pris

30 euro (15 euro för studerande) – inklusive material!

Anmälan

Anmäl dig senast 19 februari till

Tessa Bamberg

tessa.bamberg@fss.fi

tfn 044-712 3024

Observera

Anmälan är bindande!

Antalet platser är begränsat, så först till kvarn...

Välkommen till en lärorik kurs där du får nya färdigheter och möjligheter!

Foto: Henrika Mercadante

Vår punktskrift – då, nu och framåt

Från pionjärbete till aktiv gemenskap

Vördnad inför engagemanget för punktskrift genom tiderna, glädje över den varma gemenskapen och stolthet över att just vårt förbund förvaltar ett kulturarv, punktskriftskunskap, och för punktglädje vidare från generation till generation. Känslorna virvlar runt under jubileumsfesten i Sjundeaå.

TEXT: HENRIKA MERCADANTE

Mitt finger följer de små upphöjda punkterna på pappret och jag ser upp. Märker glansen i Blindskolans rektors ögon när hennes forna elever talar. Det lilla leendet då **Kalle Skogster** minns potatisbakelserna **Hans Brummer** skämde bort Blindskolans elever med. Groparna i tangenterna på Hans punktskriftsmaskin. Bombhotet och evakueringen av punktskriftsböckerna under kriget. Glädjetårarna då smyckesdesignern **Lina Simons** utsågs till Årets Brailleör. Upprördheten då den beställda taxin aldrig kom, men servitrisen kastade förklädet och skjutsade till

tåget. Beundran då **Fredrik Lindgren** spelade pianostycket han komponerat. Allsången med julkänsla och texter i punktskrift. Vemodet i avgående förbundsordförandes ögon kryddat med lycka över slutförda reformer. Den hela böcklingen som låg obenad överst i tornet på förrättstallriken – hur tänkte köket att alla skulle fixa det? Och **Tessa Bamberg** som aktiverade punktskriftsdisplayen på smarttelefonen och vips skickade i väg ett sms. Minnen, närvaro och fortsättning på nya sätt.

De blindas vän

Festtalare **Anna Brummer** berättade på kvällen om sin farfar, ingenjör Hans Brummers stora arbete med att överföra böcker till punktskrift. Böckerna donerade han till de blindas bibliotek. Att det fanns gropar på hans skrivmaskinstangenten är förståeligt för under sin livstid skrev han omkring 50 000 sidor punktskrift.

– Jag beundrar farfars uthållighet. Hans mål var att skriva 24 sidor punktskrift per dag och han märkte varje sida han överfört med datum.

Minnet av Hans Brummers engagemang för personer med synnedsättning lever kvar i form av en stiftelse, Hans Brummers stiftelse, som årligen delar ut bidrag till förmån för personer med synnedsättning.

Hans Brummer levde 1889–1956 och på hans gravsten i Vihtijärvi by i Vichtis står det: De blindas vän. **Tor Hanner** konstaterar att vi idag ser det som en självklarhet att

personer med synnedsättning ska kunna läsa böcker som alla andra, men på den tiden var det långt ifrån självklart.

– Det fanns människor som farbror Hans som av godhet skrev punktskriftsböcker, säger Tor.

Anna funderar över frågan om Hans tyckte synd om de blinda eller vad som var hans drivkraft. Rättvisetänkande? Att han som ung lärt känna en familj där sonen var blind?

– Men jag tror främst det var glädjen att se att en synskadad har alla möjligheter att utveckla sig, bara personen får skriftligt material.

Hans bjöd in elever till sitt hem, såg till att det fördes bakelser till skolan om onsdagarna och hade särskilda favoriter med läshuvud till vilka han gjorde individuellt läsmaterial i olika ämnen. **Gun-Maj Silander** var en av dem som ofta besökte hans gård och hon tyckte det var jätteroligt när han kom och hälsade på.

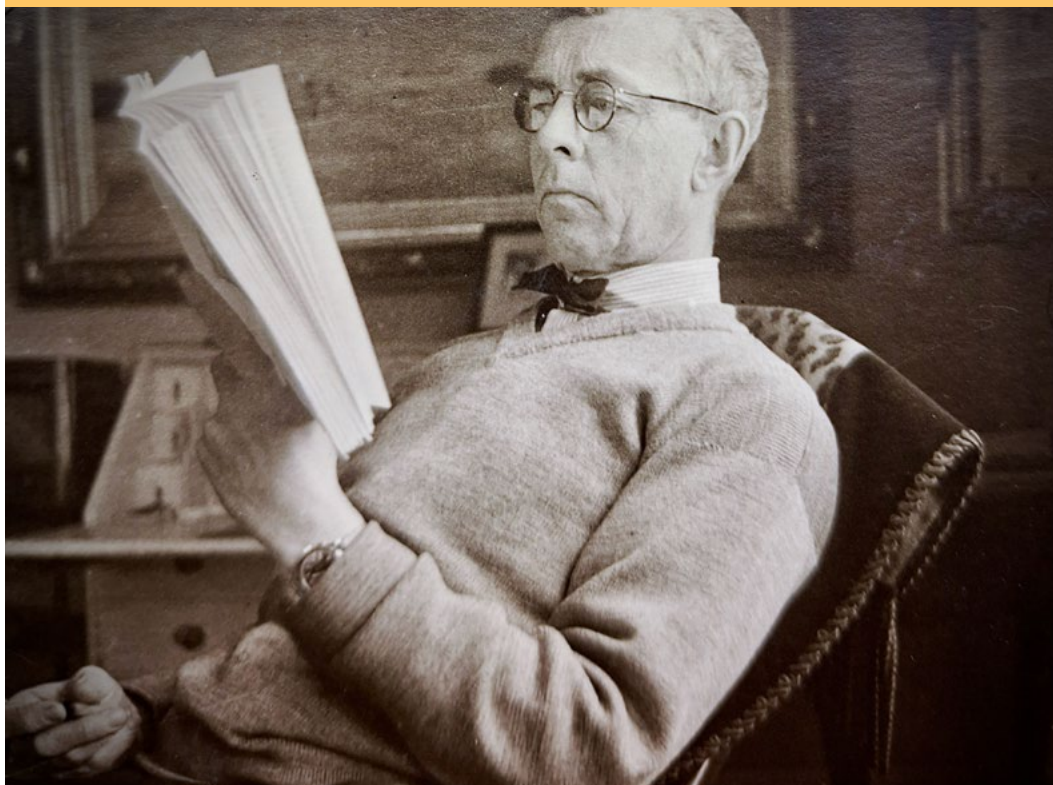
– Jag ringde hem till mamma

■ **Kulturarv.** Anna Brummer berättar om sin farfars arbete för punktskriften. Foto: Henrik von Martens.

■ **För punktskriften.** Lina Simons hedras med utnämnelsen Årets Brailör 2025. Foto: Henrik von Martens.

■ **De blindas vän.**

Hans Brummer i ett gammalt fotografi. Foto: Henrik Brummer.

och sa att nu ska du laga köttbullar för det tycker han om och hon hade hela skålen full med bullar och potatismos när han kom och så satt de och pratade i timmar.

Böckerna flyr kriget

Under kriget var det inte bara personer som evakuerades utan också de blindas bibliotek. 1944 hittade Hans Brummer en trygg plats för punktskriftsböckerna i en liten folkskola i Vihtijärvi i Vichtis kommun, nära Hans gård Hiiskula. I all hast packades böcker och kartotek i öppna lådor som under evakueringen kunde användas som bokhyllor. Utlåningen fortsatte under kriget. Till Helsingfors vågade man inte skicka böcker via järnväg på grund av risken för bombanfall. Mjölkbudet på Hiiskula gård förde låneböcker till Röykkä hållplats och personalen i en närbelägen affär såg till att de åkte vidare till läsarna med posten.

Vi sätter aldrig punkt

Under festen tog vi, Synförbundet, tidigare FSS, före det Samfundet Finlands Svenska Blinda ett skutt tillbaka i tiden men vi fortsätter arbetet för att hålla punktskriften levande och samla punktskriftsvänner till gemenskap. Vi vill tacka alla finansiärer som gjort det möjligt under jubileumsåret 2025: STEA, stiftelsen Clara, Hans Brummers stiftelse, Svenska folkskolans vänner och stiftelsen Tre Smeder. Med den här artikeln vill vi visa att det inte är enstaka projekt utan kontinuitet som är det viktigaste. Hjälp oss att bevara ett finlandssvenskt kulturarv och utveckla möjligheterna för alla att läsa och skriva oberoende av synförmåga. Låt oss glädjas över varje ny punktläsare tillsammans och utveckla alla möjligheter den nya tekniken medför.

Våga bli du med dig själv

För ett antal år sedan deltog jag i en kurs för personer med hörselnedsättning. Jag har själv nedsatt hörsel på det ena örat. När jag kom in i föreläsningssalen kom ledaren fram till mig och innan jag ens hann presentera mig frågade hen rakt ut: – Har du hörapparat? Jag blev lite ställd. Jag kände mig obekvämt i situationen. Jag ville ju presentera mig som Ann-Catrin – inte som en som har hörapparat.

Från motstånd till möjlighet

Bland oss synrådgivare inom rehabiliteringen diskuterar vi ibland vad allt man går miste om när man inte tar i bruk ett hjälpmedel. Vi ser ju allt det positiva som ett hjälpmedel kan tillföra en människa. Med åren har jag själv insett att man måste ha identifierat sig med sin funktionsnedsättning för att ta i bruk ett nytt hjälpmedel eller lära sig ny teknik. Man måste först få insikten att se funktionsnedsättningen som en del av sig själv, men ändå inte låta sig definieras av den.

Jag har också lärt mig att det behövs en balans mellan att vara ”mera än” sin diagnos och att ta hjälp av de hjälpmedel som finns. Det här kan uppnås genom dialog mellan klienten, anhöriga, omgivningen och oss professionella. Det

bästa med vårt arbete inom rehabiliteringen är när vi får glädjas med en medmänniska som vi hjälpt att hitta vägen framåt.

Våga ge hjälpmedlen en chans

Min hörselnedsättning är numera en del av mig och min livsberättelse. I dag skulle jag aldrig lämna bort hörapparaten. Tack vare den blir ljudbilden så mycket bättre och ljud gör mig inte lika trött längre. Hörselnedsättningen har också öppnat dörren till en för mig ny värld – hörselvärlden.

Det går inte alltid som det beskrivs i teorin. En anpassningsprocess är sällan linjär, och livet tenderar att komma emellan. Till syvende och sist är det väl så att var och en av oss måste staka ut sin egen väg själv – men det skadar aldrig att ha någon som stöttar en bit på vägen. Känner du kanske någon som du kunde stöda i den processen? Eller kanske du själv känner att det blivit dags att ge vita käppen en chans, lära dig ny teknik eller prova talböckerna?

Vi synrådgivare kan också hjälpa. Jag vet förstås inte var du bor, men jag vet att en av oss jobbar just inom ditt område. Du är varmt välkommen att ta kontakt! Varför inte slå en signal redan i dag?

Ann-Catrin Tylli
synrådgivare

”Fyren är som ett andra hem”

Norra Österbottens Svenska Synskadade (NÖSS) är FSS största medlemsförening till medlemsantalet. Föreningen är känd för sin pionjärande, sin aktiva medlemskår och den varma gemenskapen. Ett levande bevis på hur väl man trivs inom NÖSS är verksamhetsledaren **Ann-Sofie Grankulla** som lett verksamheten i över tre decennier.

TEXT: CHRISTIAN HELLMAN

En höstdag 1991 såg Ann-Sofie Grankulla en annons i Österbottens Tidning: den lokala synskadeföreningen sökte en värdinna och distriktssekreterare. Hon sökte jobbet och fick det. Hennes första arbetsdag råkade vara den 15 oktober – vita käppens dag.

– När jag skulle börja trodde jag faktiskt att nästan alla i föreningen var blinda. Det var en riktig aha-upplevelse att de flesta hade synrester och såg i alla fall någonting, minns hon.

Norra Österbottens Svenska Synskadade (NÖSS) grundades

1972 och är i dag FSS största medlemsförening med omkring 320 medlemmar, varav hälften har en synnedsättning. Föreningen täcker sex kommuner från Karleby i norr till Nykarleby i söder. Sedan 1988 har verksamhetscentret Fyren på Otto Malmsgatan i Jakobstad varit föreningens hjärta.

Tyst kunskap

Ann-Sofie beskriver sitt arbete som omväxlande, men det är mötet med nya medlemmar som hon upplever som mest meningsfullt.

– När någon som just fått en

synnedsättning kommer hit, så befinner de sig ofta i en livskris. Om man kan berätta om verksamheten och hjälpmedlen, om att man kan fortsätta sticka sockor fast man inte längre ser så bra, så får man ibland se hur livsgnistan tänds igen.

Hon minns särskilt väl en äldre man vars fru hade gått bort och som själv fått en synnedsättning. Han gick med i NÖSS och efter ett tag sade han att han nog varit med i många föreningar genom åren, men att "den här synskadeföreningen är den bästa av dem alla".

– Det värmdde verkligen mitt hjärta. Då kände jag att vi sysslar med något meningsfullt.

Karin Asp, 83 år, från Purmo, har varit medlem i ungefär fem år. Hon har bara gott att säga om verksamhetsledaren:

– Hon är en pärla. Säger hon något så vet vi att vi kan lita på det.

Det som gör föreningen speciell, förklarar Ann-Sofie, är den tysta kunskapen som finns bland medlemmarna – praktiska insikter om

vardagen som bara den som lever med en synnedsättning kan dela. Frustrationen när anhöriga flyttar på saker. Knepen för att klara köket. Tipsen om vilka appar som fungerar.

– Den här förståelsen finns inte hos någon annan. Kamratstödet genomsyrar all vår verksamhet.

Karin håller med.

– Det är svårt att förklara för andra människor vad det är att ha en svår synnedsättning. De fattar inte. Men här förstår vi varandra, för grundproblemet är detsamma för oss alla.

Vardagsrummet Fyren

På Fyren pågår något nästan varje dag. Den livliga smågruppsverksamheten har utvecklats mycket under årens lopp och blivit en hörnsten i föreningens utbud. Handarbetsgruppen Rätstickorna träffas varannan måndag, punktskriftscirklar hålls på onsdagar, Mimosegruppen samlas varannan torsdag och Kara Café bjuder in till samvaro en gång i månaden. En fredag i månaden äter

■ **På rätt plats.** Ann-Sofie trivs lika bra på jobbet i dag som när hon började på NÖSS för 30 år sedan.

medlemmarna lunch tillsammans på restaurang – över 30 personer brukar dyka upp.

– Det finns alltid något som kan vara intressant, säger Ann-Sofie. Har man olika smågrupper med olika teman så hittar de flesta något som passar.

Ann-Sofie berättar att medlemmarna brukar säga att Fyren är som ett andra hem. Hon sammanfattar stämningen i föreningen med tre ord – samhörighet, kreativitet och omsorg – och lyfter även fram den österbottniska talko-andan.

– Våra medlemmar är aktiva och ställer gärna upp – folk bjuder till när det behövs.

Den kreativitet som Ann-Sofie nämner har genom åren tagit sig många konkreta uttryck. Föreningen har satt upp informativa teaterpjäser där medlemmarna själva medverkat och som bygger på verkliga episoder ur livet med synnedsättning. År 2019 resulterade ett sång- och musikprojekt i cd-skivan ”Ljusglimtar i vardagen”, med texter skrivna av medlemmarna. Reseverksamheten har en lång tradition i föreningen – medlemmarna har rest tillsammans sedan 1975, både inom Finland och utomlands. Resorna kräver en hel del arrangemang, men de är mycket populära och lockar många medlemmar. Ofta deltar också medlemmar från grannföreningen VSS. Hösten 2024 tillbringade en grupp på hela 47 personer en vecka på Kos.

Påverkan ger resultat

NÖSS har genom åren drivit flera projekt som fått betydelse långt utanför regionen. År 2007 var föreningen först med att utbilda

■ Pigg och kry.

Karin har bott i Purmo i hela sitt liv och är van vid långa avstånd. Ibland promenerar hon de åtta kilometrarna till sitt barndomshem.

egna syntolkare. Det största projektet hittills är taltidningssystemet Pratsam. NÖSS har även deltagit i utvecklandet av den finlandssvenska talsyntesen Samuel.

Intressebevakningen som NÖSS bedriver syns och märks konkret. Nyligen reagerade föreningen på elsparkcyklar som lämnats på trottoarerna i Jakobstad – medlemmar hade snubblat och käppar hade gått av. Efter en skrivelse till myndigheterna införde staden nya regler. På järnvägsstationen i Bennäs finns i dag en talande hiss och taktila ledstråk, delvis tack vare föreningens arbete. I december 2025 utsågs NÖSS till Årets attitydpåverkare av funktionshinderråden i både Pederöre och Nykarleby.

Kamratstödet viktigt

När man talar med föreningens medlemmar framgår det tydligt att kamratstödet är särskilt viktigt. När man plötsligt och oväntat drabbas av en allvarlig synnedsättning behöver man ett ställe där man kan

få både stöd och information.

Rune Stens, 64 år, från Larsmo, är rätt ny inom föreningen. För omkring fyra år sedan fick han plötsligt blodpropp i båda ögonen inom loppet av bara tre veckor. Ena dagen såg han, nästa dag hade han endast tjugo procent kvar av synförmågan.

– Först väntade jag på att det skulle bli bra – att jag skulle få synen tillbaka – men det visade sig att det får jag inte.

Det var i det skedet som Ann-Sofie tog kontakt med Rune och bjöd in honom till en idrottsdag. För honom var det ett stort steg att gå med i föreningen, och han minns fortfarande mottagandet han fick. Många helt obekanta människor kom fram och pratade, och folk som han inte ens visste var medlemmar presenterade sig för honom.

– Jag kände mig varmt välkommen från första början, och det sitter fortfarande i.

I dag är vattengympan vid Öst-anlid Runes favoritaktivitet – både för motionens skull och för samvaron i bastun.

– Vi är åtta–nio stycken som brukar sitta där på bastulaven, och det finns inga problem i hela landet som inte blir lösta där. Om alla bara skulle lyssna på oss...

Karin Asp bor över fyrtio kilometer från Fyren, men trots det långa avståndet har hon deltagit flitigt i föreningens it-kurs. Tack vare kursen kan hon nu använda sin smarttelefon, vilket är mycket värdefullt för henne när hon inte längre kan läsa vanlig text. Hon ser ett värde i att lära sig tillsammans med andra som också har en synnedbättning.

– Alla på kursen har samma problem, så vi behöver inte tro att vi

■ **Husse.** Runes tre hundar är fortfarande en viktig del av hans vardag, trots att de inte kan jaga tillsammans som förr.

ställer dumma frågor. Och telefonen har jag nuförtiden alltid med i fickan, för den är en trygghet både för mig och för mina döttrar.

Ett fönster utåt

Ann-Sofie återkommer till vad föreningen kan betyda för den som bor ensam.

– Föreningsverksamheten blir som ett fönster till omvärlden. Jag minns en man som ofta var med på en av våra resor. Han var helt blind och såg inget av resmålen, men sa de att han hellre sitter tillsammans med oss i bussen än ensam hemma i gungstolen.

Hon har en hälsning till alla som funderar på att höra av sig.

– Hör av er om det är något ni tror att vi kan stå till tjänst med från föreningens sida – något ni önskar av föreningen eller behöver hjälp med. Vi kan inte känna till vad ni stöter på för problem ute i samhället, så ta kontakt och berätta för oss!

PÅ TAPETEN

STEA-nedskärningar

En proposition om nedläggning av Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA) bereds. För tillfället är STEA en självständig statsbidragsmyndighet i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet, men nu föreslås att dess uppgifter överförs till ministeriet. Risken är att den politiska kontrollen ökar i och med ändringen. Den preliminära tidtabellen för vårens ramförhandlingar är den 21–22 april 2026. Det finns en risk att det svåra ekonomiska läget leder till ytterligare nedskärningar i statsbidragen. Enligt nuvarande fastslagna plan ska 30 miljoner euro skäras ner år 2027 jämfört med 2026 års nivå. Det är därför viktigt att vi samarbetar kring civilsamhällets position i allmänhet, och social- och hälsovårdsorganisationernas i synnerhet.

Den allmänna socialservicen försämras

Det pågår för närvarande många ändringar av socialvårdslagen. De största av dessa berör själva tjänsteutbudet och även principerna för det. Förslaget om tekniska lösningar behandlas som bäst i social- och hälsovårdsutskottet, efter förseningar orsakade av grundlagsutskottets reservationer.

Den nya livsskedesbestämmelsen i funktionshindersservicelagen trädde i kraft den 1 januari 2026. Då allt färre beviljas funktionshindersservice i första hand, blir den allmänna socialservicen avgörande för personer med synnedsättning. Ändringarna i socialvårdslagen är därmed av stor betydelse och FSS har gett ett utlåtande gällande principerna för tjänsteutbudet. Regeringspropositionen för dessa principer förväntas ges våren 2026 och lagen avses träda i kraft 2027.

Arbetsgruppens rapport om revidering av tjänsteutbudet publiceras den 10 februari 2026. Rapporten väntas föreslå färre, mer allmänna och därmed mindre förpliktande serviceformer. Även servicebedömning och klientplaner betonas mindre – vilket minskar klientens möjlighet att framföra sin vilja. Dessa ändringar ökar således välfärdsområdenas prövningsmarginal. Rapporten behandlar även frågan om huruvida arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ska vara tvingande.

Därtill förnyas behörighetskraven för socialvårdens personal i en proposition hösten 2026. Risken är att andra yrkesgrupper ges ökat utrymme på deras bekostnad.

Regeringen vill att FPA:s beslut anonymiseras

FSS har gett utlåtande om förslaget att anonymisera alla FPA-beslut från och med 1.3 2026. I praktiken undertecknas besluten med "Folkpensionsanstalten" istället för handläggarens namn. Namnet kan begäras ut i efterhand, men FPA har rätt att neka om det bedöms finnas risk för att tjänstemannen utsätts för hot. FSS motsätter sig generell anonymisering och anser att det bör begränsas till utkomststöd, där problemen är störst, vilket vore mer i enlighet med proportionalitetsprincipen. Att veta vem som fattat beslut är centralt för rättssäkerheten och bedömning av jäv. FSS ifrågasätter också om detta banar väg för att allt fler beslut ska fattas av artificiell intelligens.

Yle lanserar ljudtextning för svenska nyheter

Yles ljudtextning omfattar nu även de svenska nyhetssändningarna TV-nytt och Sportnytt. Tjänsten lanserades för de svenska nyhetsprogrammen i januari 2026. Ljudtextning på svenska har tidigare funnits för förinspelade program med översättningstext, men inte för nyheter.

Ljudtextning innebär att översättningstexten som visas vid inslag på främmande språk läses upp med syntetiskt tal. Yle använder den finlandssvenska talsyntesen Samuel. Ljudtextningen är i första hand avsedd för personer med synnedsättning eller lässvårigheter.

Ljudtextningen fungerar på de flesta tv-apparater, men tv:n måste ha stöd för primärt och sekundärt ljud. På vissa apparater aktiveras funktionen inte automatiskt trots korrekta inställningar. Tjänsten fungerar också på Yle Arenan. Mer information om ljudtextning och hur man tar tjänsten i bruk finns tillgänglig på svenska.yle.fi/tillganglighet#ljudtextning

Yle producerar både översättnings- och programtextning. Översättningstextning innebär att program på främmande språk textas till finska eller svenska. Programtextning innebär textning på samma språk som programmet, främst för personer med nedsatt hörsel. Ljudtextning innebär att översättningstexten förmedlas som syntetiskt tal.

Frågor och synpunkter om ljudtextningen kan riktas till Yles kundtjänst på adressen kundservice.yle.fi. CH

THL hörsammade FSS

Institutet för hälsa och välfärd (THL) har publicerat nya nationella rekommendationer för barns skärmanvändning. FSS deltog i THL:s sakkunnigrupp och lyfte fram forskningsresultat om ögonhälsa, risken för närsynthet och vikten av utevistelse. THL kompletterade sina förslag utifrån detta. Barn under 13 år bör inte ha egen smarttelefon eller använda sociala medier. För 2–10-åringar föreslås max en timme skärmtid, för 11–13-åringar max två timmar per dag – tid som hellre bör spenderas i lek utomhus. CH

FSS blir Synförbundet

FSS är mitt i en namnbytesprocess. Vårt nya namn är **Synförbundet**. Personalen är den samma, våra telefonnummer är oförändrade, men våra e-postadresser är nya. Skriv till personalen enligt följande: fornamn.efternamn@synforbundet.fi

info@synforbundet.fi är vår nya officiella adress till kansliet. Under våren kommer adressen till vår webbsajt och våra sociala medier att ändras. Vi informerar när det sker. HM

Lina Simons är Årets Brailör

Smyckesdesignern **Lina Simons** tilldelades utmärkelsen Årets Brailör 2025 under jubileumsfesten i Sjundeå.

Motivering: För sitt initiativ och konstnärliga arbete med smycket Lucky Dots, där Lina med omsorg och nyfikenhet har fördjupat sig i punktskriftens läsbarhet och skönhet. FSS tackar henne för ett givande samarbete och för att hon med sin konst synliggör och hedrar punktskriften. HM

Kom närmare varandra. Kom tillsammans.

Välkommen på kursen "Närmare varandra" på Norrvalla. Bjud med den person som står dig närmast – den här kursen är för er båda! Det kostar inget att delta.

En synnedsättning påverkar inte bara den som har den, utan också de som bryr sig om och vill hjälpa. När man står varandra nära, händer det lätt att viktiga saker förblir osagda. Och att man glömmer att det kan vara lika svårt att ta emot hjälp som att ge den.

Under kursdagarna får du och din närmaste tid och ro att prata om sådant som annars kanske inte kommer på tal. Vi bidrar med stöd, struktur och en trygg omgivning. Ni får också ta del av föreläsningar, utbyta erfarenheter i grupparbeten och förstås njuta av den härliga miljön i Norrvalla.

Målet med kursen är att ni åker hem utvilade och utrustade med nya insikter och konkreta verktyg för vardagen. Tag vara på den här chansen – skriv in anmälningsdatumet i din kalender och tala sedan med din närmaste!

Var och när

På Folkhälsan Norrvalla i Vörå den 26–28 mars

Anmälan

Anmälningstiden är 2–4 mars. Anmälan och förfrågningar riktas till

Stina Nygård 050-595 4377, Elin Sundström 050-561 2951 eller Peter Koskinen 050-471 2763

15 deltagarpar ryms med. Platserna fylls i anmälningsordning.

Synförbundet står för alla kostnader; övernattning, mat, program, tåg- och båtbiljetter.

För dem som kommer med egen bil till Norrvalla är kilometerersättningen 0,33€/km.

Dags för ÅS att bara cykla förbi!

Åbo svenska teaters turnépjäs Vi ska ju bara cykla förbi är en föreställning om vänskap och livshunger som baserar sig på Ellen Strömbergs prisbelönta roman.

Pjäsen tar ca 2 timmar inklusive pausen.

Pjäsen spelas lördagen den 14.3 kl. 16 i Vila Lande i Kimito och anmälningstiden går ut torsdagen den 26.2 2026. **I Pargas spelas pjäsen onsdagen den 25.3 kl. 18.30 i PIUG:s kultursal** och anmälningstiden går ut måndagen den 9.3 2026.

Pjäsen syntolkas! Berätta om du vill ha syntolkning när du anmäler dig så att ÅST kan få veta hur många apparater som behövs.

I vanlig ordning kan transporter ordnas från öar, kommuner och städer, men ifall det är möjligt får du gärna anlita färdtjänst.

Tack vare bidrag från stiftelserna Hackman och Clara är deltagaravgiften endast 15 euro! Avgiften samlar vi in när vi träffas på teatern. Eventuell pausservering står var och en själv för.

Styrelsen önskar dig välkommen med!

Möteskallelse

Åbolands synskadade rf kallar medlemmarna till stadgeenligt vårmöte torsdagen den 16 april 2026 kl. 14.00 på Kvartersklubben, Henriksgatan 9 i Åbo.

Vid vårmötet behandlas de i stadgarnas paragraf 11 nämnda ärendena: vi tar del av verksamhetsberättelsen, bokslutet och verksamhetsgranskarens berättelse för år 2025 och vi fastställer bokslutet. På föredragningslistan finns också beviljandet av ansvarsfrihet för styrelsen och övriga redovisningsskyldiga. Vi kan också diskutera övriga ärenden, till exempel olika önskemål gällande föreningens verksamhet – Vad önskar du?

För att kunna ordna servering och transporter från Åbolands alla öar och hörn önskar vi att du anmäler dig senast onsdagen den 2 april till Barbro 040 523 4529 eller Maj-Britt 040 717 6918. Nämn också eventuell diet och eventuella allergier! Transporterna betalar vi med bidrag från Stiftelsen Clara. Deltagaravgiften är 5 euro för kaffe med dopp och den betalas under mötet.

När vi druckit vårt kaffe eller te med dopp tar vår styrelsemedlem Björn Svanberg oss med på 90 år av äventyr under rubriken "Man kan få mycket ut av livet trots en dålig start". Björn är uppvuxen i Oslo i Norge. Hans livsresa går till Europa och Amerika. Hur kommer det sig att han sedan har hamnat här i vår förening? Ur sin koffert plockar han fram många spännande minnen! Välkommen med!

Pargas den 15 december 2025. Styrelsen

Äventyrläger på Åland 22–24 maj 2026

Ett Äventyr fyllt av natur, gemenskap och utmaningar!

Ålands Synskadade bjuder in personer med synnedsättning till ett oförglömligt äventyrläger. Ta chansen att uppleva Ålands röda klippor, gröna lundar och friska havsvindar – och utmana dig själv!

Vad händer?

Vandring i kuperad terräng
 Höghöjdsbana, discgolf och vildmarksaktiviteter
 Kajak och simning
 Middagskryssning med segelfartyget Albanus
 Inspirerande träffar med nya aktiviteter
 Vi bor på natursköna Vårdö, Sandösund Camping, i handikappanpassade rum nära vattnet. Lägerledare och ledsagare samt **Stina Nygård** och **Andreas Höglund** från FSS deltar. Lägerets detaljerade innehåll anpassas efter lägerdeltagarnas förutsättningar och äventyrlust!

Vad förväntas av dig?

För att kunna få ut som mycket som möjligt av lägret behöver du kunna ta dig fram korta bitar i kuperad terräng och utmana dig fysiskt. Lägerspråket är svenska.

Datum:

22–24 maj

Kostnad:

200 € (inkl. resa, boende och det mesta av maten)

Bindande anmälan senast **3 april!**

Meddela eventuella allergier/dieter vid anmälan.

Kontakt:

Ålands Synskadade 040-680 0950 eller info@syn.ax

Lägret finansieras delvis av Stiftelsen Clara.

Kom med – utmana dig själv och upplev Åland på ett helt nytt sätt!

SVENSKA SYNSKADADE I VÄSTNYLAND

- 18.2 Herrklubb** kl 15 Lyan
25.2 Läslusar kl 15.30 Lyan
25.2 Frågesport kl 18 Lyan
14.3 Månadsmöte på Lyan kl 13. Hälsans grundstenar med Johan Torsten Lindberg. Anmälan 10.3 till Alexandra.
18.3 Herrklubb kl 15 Lyan
21.3 Unga Teatern-Barnen från yttre rymden. Syntolkad. Kostnad: Teaterbiljett plus 19 euro inträde. Bindande anmälan: 4.3
25.3 Läslusar kl 15.30 på Lyan
25.3 Frågesport kl 18 Lyan

Möteskallelse

Svenska Synskadade i Västnyland r.f. kallar sina medlemmar till stadgeenligt vårmöte lördagen den 11.4.2026 kl. 13.00 på verksamhetscentret Lyan, Prästängsgatan 12, 10600 Ekenäs. Samtransport ordnas.

Anmälan 1.4.2025. Telefon: 040 778 6295 eller epost: ssvn@brev.fi

- 15.4 Herrklubb** kl 15 på Lyan
22.4 Läslusar kl 15.30 Lyan
22.4 Frågesport kl 18 på Lyan
9.5. Våravslutning-utflykt till Bromarv. Besök vid Rilaxgården, Bromarvtrollen, garnbutik och Theodors. Samtransport ordnas via Sjundeå-Ingå-Karis-Ekenäs-Österby. Deltagaravgift beror

på bidrag men blir troligen 25 euro. Anmälan 23.4 Anmälningar och frågor till Alexandra 040 77 86 295 eller ssvn@brev.fi

SVENSKA SYNSKADADE I MELLERSTA NYLAND

Hej! Hoppas året börjat bra. Nu är verksamheten i full gång. Hoppas du hittar något för dig.

Månadsträffar:

Folkhälsanhuset i Brunakärr, Mannerheimvägen 97, Helsingfors. Vi träffas måndagarna 23.2, 23.3, 27.4, 25.5 kl 13–15. Soppa och program. Anmäl dig senast föregående onsdag.

Folkhälsanhuset i Hagalund, Vindgränden 6 (Tuulikuja 6) i Esbo. Vi träffas torsdagarna 12.3, 9.4, 7.5, 11.6 kl. 13-15. Program och kaffe. Anmäl dig senast måndag samma vecka.

Plock ur kommande månads-träffar:

- 23.3 kl 13–15 Sopplunch i Folkhälsan Brunakärr:** hjälpmedelsutställning med Tarja Vuori från **Kepei** (aktuellt då AVIRIS slutat sälja hjälpmedel)
9.4 kl 13–15 Folkhälsan Hagalund: bokpresentation – **Tove Virta** presenterar sin bok **Naturväktarna.**

Övrigt program:

Barnen från yttre rymden på Unga teatern i Esbo lördag 21.3 kl 13 (med syntolkning). En tänkvärd pjäs som passar både unga och gamla. Skjuts från Alberga station till teatern i Kilo kan ordnas. Anmäl dig till mig senast 4.3.
 15.5 kl 19 **Humorlandskampen** på Svenska teatern
 22–24.5 **Äventyrläger på Åland**

Det ska bli **syntolkad ishockey** i Ishallen i Helsingfors i slutet av februari eller i mars. Jag återkommer med e-post och på hemsidan när HIFK gett oss datumet. Christoffer Herberts syntolkar/refererar. Hör av dig om du är intresserad.

Gymnastikgrupperna på

Folkhälsan i Brunakärr: **Vattengymnastik** fredagar kl 10–11 samt Styrka och balans onsdagar kl 13–14. Det nya är **ledd gymverksamhet** (dagtid) och **boccia** (tis dagar kl 16–17). Ledare Linus Fredriksson. Hör av dig om du är intresserad, så ger jag mera info.

Vid frågor och anmälan ring distriktssekreterare Irina Andersson mån-ons kl. 10–13 tfn 0400-269 553 eller skriv till kansliet@ssmn.fi

God fortsättning på år 2026!

VASA SVENSKA SYNSKADADE

Lyktans kansli är öppet måndags kl 9–14. Verksamhetsledaren Lisen kan nås under öppethållningstiderna på tfn 045-321 3320.

Medlemsträff. Vi träffas vid Lyktan tis 17.3 kl 13. Anmäl dig till Lisen på kansliet senast 12.3 före kl 13.

Trivselcafé i Vasa och Närpes I samarbete med Folkhälsans förbund ordnas trivselträffar vid Lyktan tisdagar 24.2, 24.3 och 14.4 kl 13–15. Vid Folkhälsanhuset (södra ingången) i Närpes ordnas trivselträff tisdag 31.3 kl 13 - 15. Synrådgivaren Malena Stenkull deltar både i Vasa och Närpes, så möjlighet till synrådgivning finns. Med tanke på traktering behövs anmälan vid förhinder 1 dag före träffen senast kl 13 till Lisen på kansliet.

Lunchträffar. Äntligen drar vi igång med stödjande gemenskap i form av lunchträffar som i regel ordnas sista torsdagen i månaden. Ett trevligt tillfälle att ses, äta lunch och umgås tillsammans. Kom som du är och få lite extra vardagsglädje runt lunchbordet. Kontakta Bernt Snygg på tel. 050-520 6235 eller Lisen på kansliet för mera info.

It-stöd vid Lyktan. Behöver du hjälp med din telefon,

platta eller dator så finns det nu möjlighet till det! Under våren ger IT-instruktör Tom Lillas det stöd som medlemmarna önskar. Vi träffas torsdag 12.3 samt 16.4, kl 12.30–14. Anmäl dig senast samma veckas tisdag före kl 13. Välkomna med!

It-dag vid Lyktan. I samarbete med Synförbundet ordnas en it-dag tillsammans med it-ansvarige Andreas Höglund samt it-instruktören Tom Lillas. En dag fylld med oändliga lösningar där du lär dig smarttelefonens inbyggda hjälpmedel. Kursdagen hålls torsdag 26.3 kl. 9.30–15.30. Anmäl dig till Lisen på kansliet senast 12.3 före kl. 13.

It-dag i Närpes. I samarbete med Synförbundet ordnas en it-dag tillsammans med it-ansvarige Andreas Höglund. En dag fylld med oändliga lösningar där du lär dig smarttelefonens inbyggda hjälpmedel. Kursdagen hålls vid Finby stationshus på Stationsvägen 14 fre 27.3 kl 9.30–12.30. Anmäl till synrådgivare Malena Stenkull, tfn 050-5612950 senast 12.3.

Resa till Vilhelmina/Saxnäs Höstens resa går till Vilhelmina-Saxnäs 6–8.8.2026. Aurora botnia tar oss över till Umeå där vi fortsätter mot

Vilhelmina via Lycksele. Vi kör en bit av vildmarksvägen som är Sveriges högst belägna asfalterade väg och går över Stekenjokkplatån mellan Lappland och Jämtland. Besök till stekenjokkgruvan som var i drift till mitten av 80-talet. Vi besöker även Fatmomakke som är en gammal kyrkplats för samer och nybyggarrättlingar. Guidning i muséet Vilhelmina och sen får vi prova på tunnbrödsbakning i Bagarstugan. Obs: bindande anmälan senast 31.5 till Lisen på kansliet.

Änglagård. Vi ser musikalen Änglagård på Svenska teatern i Helsingfors 7–8.11.2026. Den hyllade musikalen är en gripande och underhållande berättelse med strålande musik och färgstarka karaktärer. Anmälan till Lisen på kansliet har öppnat och platserna fylls snabbt. Senaste anmälan är 4.6 så säkra din plats i god tid. Obs: bindande anmälan.

Punktskrift. Små prickar som ger stora möjligheter. Punktskriftsläraren Ritva Hagelberg gör inläringen lätt, rolig och fylld av små utmaningar. Undervisningen är individuell och vi träffas 1 gång/vecka under vårterminen. Anmäl ditt intresse till Lisen på kansliet.

Balansträningar i samarbete

med Folkhälsans förbund
Vid Seniorpunkten i Korsholm fortsätter sittande gymnastik med Malin Knip på måndagar kl 10–10.45. Vid Wasahuset, Wasaborgsgränd fortsätter seniorgymnastiken med Ida Berg på onsdagar. Sittande gymnastik kl 10–10.45 och anpassad stående gymnastik kl 11–11.45. Vid intresse kontakta Lisen på kansliet.

Vattengymnastik i samarbete med Folkhälsans förbund.

I Korsholm hålls vattengymnastiken varje fredag kl 16.15–17, vårterminen pågår 16.1–8.5 med uppehåll 27.2 och 3.4. Ledaren heter Jenni Villanen. Önskar du delta någon gång kan du kontakta Lisen på kansliet.

Kamratstödet. Kamratstödpersonerna ringer runt till ordinarie medlemmar i föreningen. Ni kan vänta Er ett trevligt samtal av följande kamratstödjare:
Kerstin Lillbåsk för Sydösterbotten, tfn 050-369 5997
Britten Nylund för Vasa med omnejd, tfn 046-632 5067
Susanne Granholm för Vasa med omnejd, tfn 050-517 4743
Lilian Söderman, tfn 050-353 2054
Vill du som medlem prata med någon av dessa personer är det bara att slå en signal.

Kontaktinformation

Alla anmälningar görs till

verksamhetsledare Lisen Vestlin, tfn 045-321 3320 (må-to kl 9–14), eller e-post: vasasynskadade@gmail.com
Övriga tider och ifall att verksamhetsledaren inte svarar kan man kontakta ordförande Bernt Snygg, tfn 050-520 6235.

Du hittar även info om oss på www.fss.fi/distriktsforeningar/vasa eller på vår facebookside www.facebook.com/vasasynskadade/

Vår **synrådgivare Malena Stenkull**, är anträffbar i Vasa på Korsholmsplanaden 44, 2:a våningen, nås på tfn 050-561 2950 (måndag–torsdag) eller via e-post: stenkull@synforbundet.fi

VSS taltidningsstödspersoner:

Christer Strömbäck, tfn 0400-764 138, prenumerationer i Vörrå, Korsholm, Vasa och Malax
Pontus Westmalm, tfn 045-221 3233, prenumerationer i Korsnäs, Närpes och Kristines-tad

Vår **it-stödperson är Tom Lillas**, tfn 045-189 0802, e-post: lillastom@gmail.com.

Rehabiliteringskoordinator

för personer med synned-sättning vid Österbottens Valfärdsområde är:
Saara Kaijanen, tfn 040-728 8046 eller e-post: saara.kaijanen@ovph.fi

SVENSKA SYNSKADADE I ÖSTNYLAND

Folkhälsans Kvartersklubb fredagen den 20 februari kl 14–16 verksamhet tillsammans med HUN ry. Alexandersbågen 12 B, Borgå

Styrelsemöte, Folkhälsans Kvartersklubb tisdagen den 3 mars kl 10–11.30. Alexandersbågen 12 B, Borgå

Hörnan torsdagen den 5 mars kl 10–11.30, kaffe med dopp, 5e. Sibeliusgatan 3, Lovisa

Folkhälsans Kvartersklubb tisdagen den 17 mars kl 10–11.30, stoljumba med Salla. Alexandersbågen 12 B, Borgå

Folkhälsans Kvartersklubb fredagen den 20 mars kl 14–16 verksamhet tillsammans med HUN ry. Alexandersbågen 12 B, Borgå

Hörnan torsdagen den 2 april kl 10–11.30, kaffe med dopp, 5e. Sibeliusgatan 3, Lovisa

Folkhälsans Kvartersklubb tisdagen den 7 april kl 10–11.30, stoljumba med Salla. Alexandersbågen 12 B, Borgå

Folkhälsans Kvartersklubb måndagen den 20 april kl 10–11.30 **Årsmöte.**

NORRA ÖSTERBOTTENS SVENSKA SYNSKADADE

Handarbets- och Mimosel-grupperna träffas i regel varannan måndag kl 12.30–14.30 på Fyren. Handarbetsgruppen **Rätstickorna** träffas udda måndagar; 23.2, 9.3, 23.3 och tisdag 7.4 med Agneta Cederberg som ledare. **Mimoselgruppen i Jakobstad** med Maja Renvall-Höglund, samlas jämna måndagar; 16.2, 2.3, 16.3, 30.3 och 13.4. Nästa **Flora-Mimosel** med Maja R-H ordnas tisdag 10.3 och 14.3 kl 13.30 på Flora-hemmet i Nykarleby.

Tisdag 17.2 kl 18–21 ordnas **träff på Fyren för synskadade och anhöriga** med psykoterapeut Leif Westerlund som föreläsare. Tema ”Ett sunt beroendeförhållande – kommunikation, krav och förväntningar, del 2”. Kaffe med tilltugg. Anmäl deltagande för serveringens skull.

I samarbete med Folkhälsan ordnas **Trivselcafé** - träffar för personer med nedsatt syn. Vårterminens träffar hålls 10.3 kl 13–15 vid Terjärv församlingshem, 7.4 vid Folkhälsan Elvan, Sjukhusg. 11 i Karleby, 21.4 vid Storågården vid Herbertshus i Kronoby och 19.5 blir det våravslutning. Info och anmälan: Rosita Kultalahti, tfn 050 - 3444 695.

En tisdag i månaden har vi **Kara Café** kl 12.30–14 på Fyren. Nästa Kara Café blir tisdag 24.2 och 31.3.

It-grupperna träffas varannan tisdag eller torsdag enligt utdelat schema.

I samarbete med Folkhälsan ordnas på onsdagar vid Öst-anlid **konditionsträning i gym** kl 11–12 och **vattengympa**, grupp 1 kl 11.45–12.30 grupp 2 kl 12.30–13.15.

Punktskrift hålls varannan onsdag, jämna veckor, kl 9 och 14 på Fyren.

Föreningens **Lunchträffar** ordnas i regel sista fredagen i månaden. Lunchträffen i februari hålls 27.2 och i mars 27.3.

Norra Österbottens Svenska Synskadade r.f. kallar sina medlemmar till stadgeenligt årsmöte tisdagen 24.3.2026 kl 18 på verksamhetscentret ”Fyren”, Otto Malmmsgatan 9 A 21 i Jakobstad. Vid årsmötet behandlas i föreningens stadgar §10 nämnda ärenden.

Föreningsträffen i april hålls 14.4 kl 18 på Fyren.

Synrådgivare Peter Koskinen har ”drop in”-synrådgivning på Fyren enligt följande:

Måndag 16.2 kl 11–12
Måndag 9.3 kl 11–12
Måndag 13.4 kl 11–12
Peter Koskinen nås på tel 050-471 2763 (månd-torsd) eller via e-post: peter.koskinen@fss.fi

Mera info på www.fss.fi/noss, medlemsbandet, Facebook och ÖT:s minneslista tisdagar och fredagar eller av Ann-Sofie Grankulla, som tar emot anmälningar på 044-7234 888 och noss@multi.fi Välkomna med på våra aktiviteter! Hälsar NÖSS

ÅLANDS SYNSKADADE

Klang-resa – en stunds vila för kropp och sinne
Måndagen **23.2 kl 13** på Ankaret. Välkommen till en avslappnande klangresa där du får uppleva ljudets läkande kraft. Klangresan passar alla och kräver inga förkunskaper – bara att du kommer som du är. Beräknad ”restid” ca 1h. Anmäl gärna ditt deltagande till Anna innan måndagen.

Medlemsmiddag. Vi samlas för en gemensam middag med italienskt tema och varm gemenskap onsdagen **25.2 kl. 17**. Middagen erbjuds till självkostnadspris, max 18 euro per person. Ta gärna

med dig en vän eller familjemedlem – alla är välkomna! Sista anmälningsdag är måndag 23.2 kl. 12. Anmäl dig i tid så vi vet hur många som kommer!

Bingo och fika. Välkommen till en eftermiddag med bingo och fika på Ankaret! Onsdagen **4.3 samt 8.4 kl 13** samlas vi för att spela bingo, umgås och njuta av något gott tillsammans. Det finns fina priser att vinna och gott sällskap att dela stunden med. Förra tillfället uppskattades mycket – därför ordnar vi nu en ny chans! Anmäl dig till kansliet senast dagen före. Vi ser fram emot att träffa dig!

Olika sätt att läsa. Ålands synskadade finns på Mariehamns Stadsbibliotek på kvällen 5.3 kl 18–19. Vi hjälper dig som vill hitta nya sätt att läsa då synen sviker. Ingen anmälan, bara dyk upp.

Samtal om synnedsättning 11.3. Samtal med coach Signell. Onsdag 11.3 kl 15 på Ankaret. Öppet tillfälle för alla intresserade. Ett tillfälle till är planerat under våren 8.4. Finns intresse kan en samtalsgrupp startas. ingen anmälan.

Medlemslunch. Vi möts för en trevlig lunch med god mat och varm gemenskap onsdagen 25.3 kl 12. Lunchen avnjuts på restaurang och erbjuds till självkostnadspris. Ta gärna med en vän eller

familjemedlem – alla är varmt välkomna! Sista anmälningsdag är måndag 23.3 kl 12. Anmäl dig i tid så vi vet hur många som kommer!

Återkommande aktiviteter

Borstbindning, torsdagar kl 11.30–14.30. Sugan att pröva binda borstar? Välkommen en torsdag som passar dig, kom ensam eller ta med en vän. Fikapaus vid 12.30. Ledare är Dorrit Mattsson.

Simning på Folkhälsan fredagar kl 12–13. Övervakare är Nina Sjöholm

Sportdatum: 23.2, 9.3, 23.3, 27.4. Ledare och aktivitet varierar

Promenad: 30.3, 13.4, 20.4. Ledare Anna Holmström

Fotvårdsdatum: 10.3, 14.4, 12.5, 9.6. Sunda Foten, Heidi

Del 3 av anpassningsdagarna

22.4. Jag är inte min synnedsättning. Anpassningsdagarna ordnas för dig som lever med en synnedsättning men dina nära och kära är också välkomna med! Dagarna är kostnadsfria och öppna för alla som vill delta. Ålands Synskadade bjuder på lunchsmörgås och kaffe. Dagarna ordnas i 3 delar. Du väljer själv vilka delar och programpunkter du deltar i. I april är det dags för sista delen.

När: 22.4. Preliminärt kl 9–ca. 16

Plats: Ankaret
Anmälan: Ingen anmälan men meddela allergier
Preliminärt program:
Belysning med Kerstin Klingberg från IrisHjälpmiddel
Kökshäng med Jannika Eriksson, Folkhälsan
Utställning med hjälpmedel FSS Synrådgivare Stina Nygård med flera
Tider och program: se sociala medier, medlemsbrev och hemsida.

Kontaktuppgifter

Ålands synskadade
Besöksadress: Johannebovägen 7, Strandnäs
Stängt 18.12–6.1.
Telefon: 040-68 00 950
E-post: info@syn.ax
Vid brådskande ärenden kontakta ordförande Björn Lindfors på tfn 040 652 85 58

Ålands hälso- och sjukvård

Synhabiliteringen öppen tisdors och nås via ögonmottagningens telefontid mån–fre kl 8–9, tfn 018-535 277
Socialkurator - Via ÅHS växel
Tfn 018-5355 be att få tala med ögonmottagningens socialkurator.

Finlands Svenska Synskadade Synrådgivare Stina Nygård
tfn 050-595 4377
e-post: stina.nygard@fss.fi.

Funktionsrätt Åland

Tfn +358 (0)18 22 360
E-post: info@handicampen.ax

Hans Brummers stiftelse sr

delar ut stipendier för allmännyttig verksamhet till förmån för personer med synnedsättning.

Som sådan kan anses

- studier
- studielitteratur, studiemedel samt annan litteratur
- hjälpmedel för särskilda behov
- hälsobefrämjande aktiviteter (t.ex. ridterapi)
- övrigt välmotiverat behov

Skriftliga ansökningar, max. en A4 -sida, som bör innehålla

- sökandes fullständiga namn
- personbeteckning
- e-postadress
- adress och telefonnummer
- ändamål för stipendiet
- ansökt belopp
- utredning av det ekonomiska behovet av stipendium (t.ex. beskattningsintyg eller annan utredning samt information om övriga finansieringskällor)
- synskadeintyg
- bankkontonummer (IBAN-kod bestående av 18 tecken)

Ansökan sänds senast 31.3.2026 till adressen:

anna.brummer@gmail.com

eller till:

Hans Brummers stiftelse sr
c/o Anna Brummer
Brynjevägen 26 B
00920 Helsingfors

Förfrågningar:

045-881 8185

Stiftelsens styrelse behandlar ansökningarna vid sitt möte i slutet av april månad. Alla sökande meddelas skriftligt om styrelsens beslut. Bidragsmottagare bör redovisa för användningen av understödet till stiftelsen.

